

مجموعه سنون

اثر

جمعیت علمیہ عثمانیہ

اوچنچی سنہ

نومرو ۲۷

ربیع الاول

استانبول

جمعیت علمیہ عثمانیہ مطبعہ سئدہ طبع اولیٰ شد

۱۲۸۱

۱۵	۵۴۵۴	۸۱۸۰۶	روس شلایدس پرنسلی
۸	۳۷۴۵	۳۰۱۴۴	لیپ شاونبورغ پرنسلی
۲۱	۵۱۴۹	۱۰۶۰۸۶	لیپ دتمولد پرنسلی
۵	۵۱۴۹	۲۵۷۴۶	هس هومبورغ غرافلی
۶	۹۴۳۵	۵۵۴۲۳	لوبک شهری
۲	۴۳۲۵۰	۷۹۲۷۸	فرانقفورت شهری
۳	۲۵۳۸۷	۸۸۸۵۶	برم شهری
۶	۳۴۸۰۱	۲۲۲ ۳۷۹	هامبورغ شهری
۴۶۵۶		۱۸۰۴۰۹۷۶	یکون
۳۳۸۹		۱۳۱۷۳۲۳۵	پروسیا دولتک المانیا داخلنده
			کائن ایالاتی
۳۵۴۵		۱۲۹۰۹۹۱۹	اوستریا دولتک المانیا داخلنده
۱۱۵۹۰		۴۴۱۲۴۱۳۰	بولتان ایالاتی
			یکون عمومی

(قور اطهری)

بحر محیط هندیده واقع قور اطهری سلطانک برادر و برادرزاده سی
اولوب مقدمجه حسب المصلحه لوندردیه عزیمت ایتش اولان محمد
وعبداه بکلیر یو کونلرده سلطان مشارالیه طرفندن مأموراً در سعادتیه
دخی کلش اولملرینه و جزائر مذکوره ممالک مستقله اسلامیه دن
اواب تفصیل احوال و کیفیاتی بزجه بالوجه شایان اطلاع

مواددن بولندیغه مبنی کرک مومی الیهمانک صورت حالارینه و کرک
مملکتلرینک جغرافیا و تاریخنه دائر کندولردن و محال سائره دن اخذ
ایلدیکمز معلومات مفیده نك عرض و بیاننه مبادرت قنلور.

مومی الیهما حبش اهل‌السی رنکنده و اجداد لری اولان عرب شکل
و سیاستنده اوزته بویلو و نحیف الوجود ادهلردر. ناصیه حاللرنده
انار فطانت و اوضاع و حرکاتلرنده اماره نجابت هویدادر. محمد بک
تخمینا اوتوز بش و عبده بک یکرمی بش اوتوز یا شنده در. البسه‌لی
دخی پانظلون ایله صرمه قیطانلو بر نوع طار جبهه دن عبارت اولوب
مملکته لرنده باشلرینه صارق صاررل ايسده بوراده فس کیشلردر.
بونلر کندو لسانلردن بشقه عربجه و انگلیزجه تکلم ایدوب بالخصوص
عبده بک انگلیز لساننی کرکی کبی اوقیوب یازدیغی مثلاًو فرانسزجه یه
دخی اشنادر. هنر و انده اصول جدیده اوزره مؤسس اوله رق خاندان
سلطانی یه مخصوص بولنان بر مکتبه تحصیل علم و ادب ایشلردر.
و یزیته کاغذلی اوزرنده کورلدیکی وجهله محمد بک مجلس مملکت
اعضاسندن اولوب میرلوا و دیگرکی میرالای رتبه سنده در.

قوراطه‌لی ماداغشقار جزیره سیله افریقا سواحل شرقیه سی
۴۱ و ۴۶ طول شرقی ایله ۱۱ و ۱۴ عرض جنوبی میانه سنده واقع اولوب
هنر و ان و قسور و موالی و میوت اسملریله درت اطه‌دن مر کبدر.
مذکور هنر و ان اطه‌سی مثلث الشکل اولوب اگر چه جسامتجه دیگر لرینه
نسبتله ایکنجی درجه‌ده ايسده متعدد امیتلو لیمانلری اولسدیغی
جهتله سائرلردن زیاده اهمیتی واردر. مقر حکومت اولان موساهودو
شهری دخی جزیره مذکوره نك ساحل شرقی سنده واقع اولوب
امید برونی طریقیله هندوستانه امدد ایدن اوروپا سفرائنی شهر

مذکور لیسانه اوغرایه رق صو و ما کولات الورل اشبو موسامودو
 شهری متین و مرتفع بر سور ایله محاط اولوب بونک اوزرنده دخی
 جابجا مربع الشكل قله ز واردر. ساحلده انتظام اوزره دیکلمش
 بر نوع غایت ظریف خرما اغاجلری و جوامع شریفه مناره لری
 مناسبتیه خارجدن منظره سی زیاده نفیس اولدیغی نقل و روایت
 اولنور. هنر و انده وقتیه یینارطاغلر اولوب ایوم هر طرفده اتش اناری
 مشاهده اولنور. مع مافیه ساحلا و داخلارونق و لطافتی برکال اوله رق
 طاع و تپه لری سراپا اشجار ایله مستور و دره و اووه لری انهار ایله
 معمور در. اراضی دخی غایت منبت و محصولدار اولوب هر طرفی
 مزروع و صبق صیق قرا و قلوبه لری ایله معمور در. باشلیجه محصولاتی
 شکر قامشی و قهوه و پرنج و قرنفل و زنجفیل و هندستان جوزی
 و چوید و تره ندی و موز و هاراروت و وانیلیا و اناناس و پیتاس
 اولوب بونلردن اورو باوقطعات سائره بدکلی شی اخراج اولنور
 و سواحلنده پک چوق باغه صید اولنوب بو دخی امتعه تجاریه دن
 معدود در. باشلیجه حیوانات اهلبه سی کپی و حمار و سودانده
 بونلور بر اور بکلی صغردن عبارت در. طيور دن دخی یح طاوغی و بلدیر چین
 و عادیلرندن بشقه بر نوع غایت کوزل کوکر چین بونلور و اورمانلرده
 اجناس مختلفه دن میونلر و ترلارده کوچک فاره لری پک چوق و سیوری
 سککدن بشقه حشرات مؤذیه یو قدر.

اصل قور اطه سنه بیوک قور تسمیه اولنوب اشبو جزیره هنر و انک
 شمال غریب سنده و اندن یکرمی بش ساعت بعدنده واقع در. جزیره
 مذکوره بر طاق طاغلردن عبارت اولوب بعضلرینک اتکری دریا ایله
 محاط در. هیت مجموعه لری بر طاع تشکیل ایدوب بونک دخی تپه سی

سطح دريادن ايکي بيک بشيوز متروقدر مرتفعدر.
 موالی اطه‌سی دخی هنزوآنک جنوب شرقبسنده و اندن بش ساعت
 بعدنده واقع اولوب هر طرفی ریختم کبی قیا ایله محاطدر.
 قوراطه‌لرینک دردنجبسی اولان میوت بختنه کلنجبه اشبو جزیره
 الک کوچکی اولوب هنزوآنک جنوب غرببسنده و اندن یدی ساعت
 بعدنده در. اشبو اوج اطه‌نک اراضی و محصولاتی دخی هنزوآن
 اطه‌سی کیدر.

جزایر مذکوره‌نک مواقع جغرافیة‌سی جهته‌له اب و هواسی غایت لطیف
 و موافق صحت اولوب فقط اوروپا لور شدت حرارتندن شکایت ایدرلر.
 اهالی‌سی اوج جنسندن مرکب اولوب بریسی اصل یرلوردر که غایت
 ایری و قوی‌البینه و متناسب الاعضادرلر و صاچلری سباه و کوزلری
 زیاده فریدر و رنگلری زیتونی‌یه مائل سیاهدر و طوداقلری زنجیلر
 کبی ایری و یشاقلری یومریدر. ایکنجبسی عربلردر که الیوم زمام
 حکومت بونلریدنده در. طائفه مذکوره‌نک اکثریسی اهالی سائره
 ایله نسلاً اختلاط و امتزاج ایلدیکی جهته‌له یرلوره بکزه مشلرایسده
 اصلزادکان گروهی درسعادته بولنان سالف الذکر بکلرکبی سیای
 اصلیه‌لرینی غائب ایتمه‌شلردر. اوچنجبسی زنجیلردر که همجوار
 بولنان افریقا قطع‌سندن اسارتله جلب اولورلر. مداغشقار
 سواحلنده ممتکن اولوب سکلاوی اسمیه‌له مسمی بر طائفه وحشیددن
 دخی خیلی اسرا اولدیغی مثلوزراعت و تجارتله مشغول برخیلی اوروپالو
 و حتی چند نفر عثمانلو دخی وارددر. مومی الیهما کرک جزائر مذکوره‌نک
 جسامتاری و کرک اهالی‌سینک مقدارینی بیله مدکلری مثلوز جغرافیة
 کتابلرنده دخی اولبابده شایان اعتماد معلومات بولنه مامشدر. فقط

جسمان متجه ايكنجي مرتبه ده بولنان هنر وان جزيره سي بنه اول حوالیده
واقع اولوب اليوم انكلتره يه تابع بولنان موديس اطه سي اتساعنده
اولديغي جبرويريلوب بوتقدیرجه اون بش ساعت امتدادنده ديمک اولور
قور اها لسی علی العموم ملايمت واستقامت و مهمانوازلقه متصف
اولوب همجوارلی بولنان افريقا و ماداغشقر سواحلی اها لسنه
نسبتله پک متمدنلر . استعداد و فطانتلری برکال اولديغي مثالو
اوضاع و حرکاتلرنده زیاده نزاکت وارد و تعیراتلرنده بعض
مضامین شاعرانه استعمال ایلدکلی جهتله مصاحبتلری پک
لطیفدر .

اهالینک قیافتلری پک ساده اولوب اهل قرا بر نوع قبا بزدن پشمال
صارینور و باشلرینه دخی طاقیه کیرلر و شهرلور غایت ککش قوللو
بر نوع کوملک و ایچ طونی و یلک تلبس ایدرلر . یالکز اصلزادکان
و سائر معتبران اها لی صارق صارینور و بلارنده اکثریا کومش
و عقیق صابلی یچاق و خنجر طاشورلر و سائر ممالک حاره سکنه سی
کبی پک چوق لحوم اکل ایتمسوب باشلیجه ما کولاتلری سود
و سیر و ادر .

نسای دخی یلک و بر نوع فستان تلبس ایدوب صوقاغه چیقداقلرنده
تسترده اعتنا ایدرلر و حلیاته فوق العاده میل بر رغبتلری اولوب اغنیاسی
التون و کوش و مرجاندن و فقراسی باقر و تیمور و جامدن معمول
بلازکلر و کوبه لر و یوزکلر و کردانلقلر استعمال ایتدکدن بشقه
عرب اصولی اوزره ایاقلرینه خلخاللر و برونلرینه خزمه تعیر اولتور
حلقه لر طاقلر .

شهرلرک ابنه سی نهایت ایکی قات اولق اوزره محکم کارکی اولوب

فقط اهل قرا مساکنی قامشدن یا بلش و اوزرلی هندستان جوزی
پیراغیله اورتولش قلوبه‌لردن عبارتدر و اهالیدن مقتدار اولنلرک
اکثریا متعدد زوجهلردن بشقه مستفرشلری دخی واردر. خانه‌لری
درونی اسباب زینت و احتشامدن عاری اولوب وجوه و اعیان
قوناقلرنده مسک و امثالی روایح طیبیه استعمالی پک شایعدر.

مملکتک باشلیجه مصنوعاتی دخی برنوع قبا بز و صابون و دری و دیگر
بعض شیلردن عبارتدر. قیو بمجلیق صنعتی دخی خلیجه ایلروده
اولوب الات و ادواتلرینک عدم کفایه سیله برابر یاپدقلری حلیات
و سائرته‌ک شایان تحسین اولدیغی روایت اولنور.

بین الاهالی کلی املاک و اراضی صاحبی زنکین ادملر اولوب بروجه
بالا افریقا و ماداغشقاردن محبوب زنکی اسرا پک چوق و او جوز
اولدیغندن اکثریا زراعت و امثالی امور شاقه ده بونلری
استخدام ایدرلر. اسرای مذکوره‌نک بهر رأسی نهایت اون اون
ایکی ریاله یعنی ایکوزالتش غروشه اشتر اولنور و بعض کره کترتی مناسبتله
اوچ ریاله قدر تنزل ایدر چونکه اقوام زنجیه یکدیگریله محارب
ایدرک غالب کلان طرف دشمندن اخذ ایده بیلدیکی اسرای بازاره
کتوروب فروخت ایدر و مشتری بوله مدیغی حالده ینلرنده اولان
بغض و خصومت مانع اطلاق اولدیغی مثللو حفظ و اطعاملری
دخی بادی کلفت اوله جفندن اول حالده زبونکشلق فعل ذمینی
ارتکاب ایله صاتیان اسرانک همان بازار یرنده اعداملرینه مباشرت
و محل منجوسلرینه عودت ایدرلر. اشته بعض کره قیتلرینک زیاده
تدنی ایتمسی شو معامله غدارانه دن نشأت ایدوب بعض کره دخی
اشبو قوراطه‌لری اهالیه‌سی و سائره کبی شمه انسانیتمدن بهره‌دار

اولنار معرض تلفه ککش اولان بیچارکان اسرای مجرد پنجه
هلاکدن تخلص مقصدیله اشترا ایدرلر.

قور اهابنسک امور بحریه ده زیاده توغل و مهارتلی اولوب ممالک
اجنبیه امد شد ایدر خیلی کیلری واردلر. بونلرک اکثریسی بر دیرکلی
اولوب یلکنلری دخی هندستان جوزی اغاجی پیراغندن معمولدر
و ایچنه صو کیرما مک ایچون قامش و یا خود اغاج
ذالرندن ایکی طرفه سدر یارلر و اشبوتهلکه لی کیمبلره بحر
محیط جزائرینه و افریقا و جزیره العرب سواحله و حتی بومبای
و سورته قدر مملکتلی محصولاتنی نقل ایدوب اورازدن دخی منسوجات
واسلحه و تیمور و مسکوکات جلب ایدرلر.

ایادی ناسده تد اول ایدن التون و کوش مسکوکات اجنبی دولتلرک
اولوب هنزان سلطاننک بالکن باقر مسکوکاتی واردلر.

قور اطهرلی اهابنسی عوماً اهل اسلام اولوب شافعی المذهبدرلر.
بعض خدمات عسکریه ده مستخدم هندیلردن بشقه حنفی مذهبنده
ادم یوقدر. شهرلرده جسیم و منارلی کار کیر جوامع شریفه و مدراس
اولوب علما دخی چوقدر.

حامی دین مین اولان ذات حضرت پادشاهینک حائز مقام
خلافت کبری اولدیغنی تصدیق ایله کافه طوائف مسلمک امر
دینده رئیس و پیشواسی نظریله باقدقلری جهته اوتیه دنبر و خطبه یی
نام نامی جناب خلافتناهی یه قرائت ایدرلر.

هر درلو دعاوی محاکمه شرع شریف احکامنه تطبیقارویت
و فصل اولنور. بوندن سر مو انحراف اولنموب حتی سارقک یدی
قطع اولنور. فقط سرقت پک نادر وقوعبولد یغندن اشبو جزای شدید

ترتیبہ مجبوریت حاصل اولیوب اون بش یکر می سند دنیرو بالکن
ایکی دفعه اجرا اولمش و بونک بریسنده سارق قونسلوسلردن
برینک نهایت اون اون بش غروش قیمنده بعض اشیا سنی سرقت
ایتمش اولغله انک اصراری اوزرینه حکم اولمشدر.

قرآن شریف و عقاید و حساب تعلیم چون مملکتک هر طرفنده اوتهدنیرو
بر حقوق مکاتب و ارایسه ده اصول جدیده اوزره السنه اجنبیه
و فنون متنوعه تحصیلنه مخصوص اوج مکتب موجود اولوب بر منوال
محرر بونلرک بریسی خاندان سلطانی یه منحصر در و صنوف اهالی بیننده
اوقور یازار ادملر خیلی بونلور و ایادی ناسده علوم عقلیه و نقلیه یه دائر
جده و بصره و محال سائر دن جلب اولمش کتب عربیه بولندیغی
مثلا و حروف و لیتوغرافیا دستکاهلرینی شامل بر طبعخانه لری دخی
اولوب بونده بعض کتابلر طبع اولنور.

اقور اطهرلنده عموم اهالی عربی و فارسی ایله افریقا سواحله
مخصوص بر لغاتدن مرکب بر لسان تکلم ایدوب فقط امور تحریری یه ده
عربی استعمال اولنور.

جزائر مذکوره حکمداری صورت مطلقه ده اجرای حکومت ایدر.
رسماء عنوانی هنر و ان سلطانی اولوب فقط اهالی لسان بلده اوزره
کندوسنه موآن اطلاق ایدرلر. مناصب عالیه خاندان سلطانی یه
منحصر در. وزیر عنوانیه درت و کلاسی اولوب وزیر الاول عموماً
مصالح مملکته و وزیر الثانی امور داخلیه و وزیر الثالث امور بحریه یه
نظارت ایدر.

مملکتک ایکی مجلسی اولوب بریسنه (دیوان) تعمیر اولنور که قاضی الاسلام
عنوانیه معنون اولان رئیس علما ایله قاضی مملکتدن بشقه اعضاسی

منحصراً سلطان خاندانندن اولوب بونلر دخی الحاله هذه يكرمي
ايكيدر وديكرينه (الجماعه) تعبير اولوب بودخی مملكتك اعلم علما
وبكار اعيانندن اولوق اوزره يوز قدر اعضادن مر كيدر. مجلس
مذكور اعضاسی حكومت معرفتيله انتخاب اولنور.

مهام مصالح مملكت سلطان دخی حاضر اولديغی حالده المذكور
ديوان مجلسنده تذكر و رؤيت اولوب فقط بونده بين الاعضا
اختلاف آرا وقوعنده سالف الذكر الجماعه مجلسنده مر اجعت اولنور.
اشبو مجلس كندو طرفندن ديكر بر رأي بياننده مأذون اولوب انحق
ديوانده كوستريلان شقردن بريسي تنسيب وترجيح ايدر و اولوجهله
اقتضاسی اجرا قنلور.

هنزان درت وقور اون التي و موالی دخی ايكي اولوق اوزره مملكت
يكرمی ايكي سنجاغه متقسم اولوب بونك هر بريسي والی عنوانيله
بر ما مورك تحت اداره سنده در. حكومتك منتظم وانكليز اصولی
اوزره معلم اوله رق طقوزيك عسكری واردر. بالاده بيان اولنديغی
وجهله اسرای زنجيه تداركنده بك سهولت اولديغی مثالو بونلر ايشه
دخی يرادقلری و بناء عليه عسكرلك كلفتك اهالی اوزرينه تحملينه
حاجت قالمديغی جهته عساكر المذكوره كافة اسرای المذكورندن مر كيدر.
بونلرك اكثر ضابطانی برلودن ايسده ايجلرنده بر خلی امر يقالو
و المائالو اولديغی مثالو تبعه دولت عليه دن حاجی خليل بك اسمنده
بر ذات دخی اولوب مومی اليه في الاصل عثمانلو اوله رق بو
طرفلردن كتمش اولديغی و اون بش سنده ديرو اوراده توطن ايدرك
بين الاهالی معزز بولنديغی خبر و يرلشدر.
قور اطه لرنده باركيرو استر اولمديغندن عسكرايچون اقتضايدين

حیوانات بصره دن جلب اولنور.

اهالیدن هیچ بر نام ایله ویرکو اخدی معتاد اولوب یالکز کرک رسمی النور. بودخی آخر اجات اوزرینه یرلودن یوزده ایکی بچق واجنیدن یوزده بشدر. بوندن بشقه اجاتیک زراعت ایلدیک اراضیدن بر هکتار یعنی یوز متر مربع باشنده بر بچق شلین اخذ اولنور. اشته بونلردن ستوی درتوز یک ریال یعنی تقریباً اون یدی بیک بشوز کبسه حاصل اولوب حکومتک ایرادی بوندن عبارتدر. برده عموم اهالی شرعاً لازم کلان فطره لرخی عیناً و یا خود نقداً طرف حکومته تسلیم ایدوب بودخی فقرا ایله محتاجیندن اولان غربایه تقسیم اولنور. امور مالیه ایچون مخصوص ناظر اولوب بوکا متعلق مصالح وزیر الاول وظائفی داخلنده در.

ذخائر و ماکولات سائره زیاده مبذول و اوجوز اولوب قرق قیه پرنج بر اریاله و اون بش قیه لحم بر اریاله و بر صغر نهایت بش اریاله فروخت اولنور.

حکومتک قوه بحریه سی دخی اون الی قطعه کوچک حرب سفینه سندن عبارت اولوب بونلرک بهرنده نهایت اون ایکی قطعه طوپ و التمش یتمش قدر طائفه واردر. اشو سفائن مملکتک اصول قدیمه سی اوزره تجمیر و اداره اولنور.

سفائن حریره مخصوص سنجاغک اوج طرفی بشل و اورته سی قرمز اولوب وسطنده شروط اسلامه و یا خود صلاة خسته علامت اولق اوزره بر پنجه رسمی و بزم یراقلرده اولدیغی مثللو بر آی و یلدر واردر و تجار سفائی سنجاغی دخی ینه اوله اولوب فقط بونده پنجه رسمی بو قدر. ذات سلطانی به مخصوص اولان یراق

دخی سیاه و بیاض و صاری و قرمزی اوله رق شطرنج واری درت
رنکدن عبارت اولوب بالاسنده کی بر خانه ده دیگر دولت بیراخی کبی
پنجه ایله آی یلدیز واردر.

سلطانک ارخوالیده واقع ممالکدن مسقط امامی و زنگبار سلطانی
و ماداغشقار قرالی ایله صلح و مسالمته دائر معاهده لری اولدیغی
مثلاو انکلتره و امریکا و فرانسه و فلنک و پورتیکر دولت لریله دخی
اولباید عهده نامه لری اولوب موساء و دوده دول مذکوره ایله مسقط
امامی طرفندن بزر قونسلوس اقامت ایدر مذکور دولت لریک جله سیله
مناسبات دوستانه سی برکال اولوب فقط بر منوال محرر هندستانه
امدشد ایدن انکلیر سفائنک اورایه اوغرامسی و بحر محیط هندیده
بولنان انکلیر سفائن حریبه سندن دائمی بر قاج قطعده سی اوراده
بولنسی جهتیله دولت مشار الیهانک سائرندن زیاده نفوذی چاریدر.
سلطانک جسیم و منتظم بر سرایی اولوب مفروشات و تزیناتی اوروبا
اعسولی اوزره در. احراردن بولنان درت زوجده سندن بشقه بو
طرفلردن جلب اولنمش متعدد چرکس و حبشی اوطه لقلاری دخی
اولدیغی منقولدر.

هنر و انده قطعاً عربیه اولدیغندن سلطان سوقاغه چیقده اته
سوار اولور ایسه ده رسمی کونلرده درت ادم اوغوزنده محمول تختر و انه
سوار اولوب نوبتله دکشدیرمک اوزره ارقه سندن اون بش حال
دخی یدک کیدر.

اوراده بولنان تجار اجنبیه سر بیستانه اخذ و اعطا ایدر لر
ایسه ده علناً فروخت ایتمک اوزره درون مملکتده مسکرات اعمالی
و یا خود خار جدن ادنیائی نظاماً ممنوع اولوب یروا اجنبی طرفندن

بوکا متابعت و خلافتد حرکت ایدنلر زجر و تأدیب قلمور
 مملکتک تاریخته دائر شمیدیاک بر معلومات الله میوب فقط بعض
 مؤرخلرک بیاتنه کوره هجرتک النجی قرنده عربلر جزائر مذکوره یی
 فتح ایدرک ذاتا بتپرست بولنان اهاالبسنه دین و لسانلری تلتین و تعالیم
 ایتلر در: اوللری اوروپالو عندنده بمجهول اولدیغی حالده ۱۵۹۷
 سند سنده هولانده لو قورنل هوتمان نام قبودان کشف ایلشدر.
 مجموعه عاجزانه من مطالعه سنه رغبت ایدنلرک معلومی اولدیغی اوزره
 بکر افندی طرفدن اوله رق امید برونندن بالورود ۱۲۸۹ سنه سی
 شوالی تاریخی و اون نومر ولی مجموعه ده مندرج بولنان بر قطعه مکتوبده
 امید برونندن واپور سفینه سیله اوچ کونک مسافده هندوان استنده
 بر جزیره اولوب عموم اهاالبسی و استقلال اوزره بولنان حکمدارلری
 اهل اسلام اولدیغی بیان قلمش و اولوقت جزیره مذکوره نک موقع
 و احوالی تحقیق اولسه مدیغندن بونک جغرافیون عندنده نام
 دیگرله معروف اوله جغی یا زلمش ایدی: اشته بکر افندینک دال ابجد
 ایله هندوان تسمیه ایلدیکی جزیره نک اشبو هنزان اولدیغنده
 اشتباه اولیوب بو مناسبتله شو مشکلمرک دخی انحلالپذیر اولدیغی
 بالمنویه بیان ایدرز: فرانسزل جزیره مذکوره یه (Anjouan)
 آنژوان و انکلیرلر ده ا زیاده تحریف ایله (Jouhana) جوهانا
 تسمیه ایدوب خریطه لر نده دخی بو وجهله کوسترمشلر در.
 جزایر اربعه مذکوره دن میوت (Mayotte) اطه سی دخی
 مقدملری هنزان سلطانی ممالکندن ایکن بوندن یکرمی سنه مقدم
 بر تقریب فرانسه دولتی طرفدن ضبط اولمشدر. شویله که مورس
 اطه سی انکلیرلویه انتقال ایتدکن صکره فرانسه دولتی کندو

بلك و تجار سفائی التجا ايتك و اقتضا ايدن مأكولات و مشروباتی
تدارك ايتك ايچون اميد برونك اوته طرفنده بر ليمائی قالمديغندن
اوراده بر مناسب محل تدارکی آرزوسنده اولديغی حالده سفائن
جزيره سی قبودانلرندن بریسی ۱۸۴۱ سنه میلادیه سنده جزیره مذکوره یه
اوغرایه رق كرك موقعجه و كرك اب و هواجه تمام مطلوبلرینه موافق
اولديغی کشف و تحقیق و صورت حالی اقتضا ايدن محله اشعار
و تنبیق ایتسی ارزرینه فرانسه ریالیه سی موسیو دوهل (de Hell)
طرفندن یوزباشی موسیو پاسو (Passot) عاً موراً مذکور میوت
جزیره سنك متغلباً حاكی بولنان (اندریان سولی) نزدینه کوندرلش
و اول اثناده جزیره اهالیسی ارالقده متغلب مر قوم علیه نه قیام
ایلدكلى مثلوهنزان سلطانی استرداد داعیه سندن و همجوار
بولنان دیگر بعض حکمداران دخی حق حکومت دعوا سندن خالی
اولبه رق نهایت النندن چقه جغنی تیقن ایتش اولمسیله ۱۸۴۳ سنه سی
شباطنده ضابط مومی الیه کندو بیئنده منعقد بر مقارله نامه
اقتضا سنجه جزیره مذکور دینی فرانسیه ترك و تملك ایتش و سنه
مذکوره جزیرانك اون اوچنده ینه مومی الیه موسیو پاسو معرفتیه
فرانسه نامه ضبط اولمش و بر مقدار کافی پیاده و طوبجی عسکری
مستحفظ تعیین قلمشدر.

اشبو فراغك شرائطی مواد اتیه دن عبارتدر آولا فرانسه دولتی
طرفندن اندریان سولی یه قید حیات شرطیه سنوی بیک اریال یعنی
تقریباً یکرمی ایکی بیک غروش ویریه لك ثانیاً ایکی نفر اوغلك
فرانسیه یه تابع بوربون جزیره سنده مصرفی حکومت طرفندن
ویریه لك تربیه و تعلیم اولنه حق ثالثاً جزیره نك امنیت و محافظه سیچون

اقتضایده‌جک اراضی و املاک مستثنای اولی اوزره اهالی به عائد
اولان کافه اراضی و املاک کماکان اصحابی یدنده قاله جق رابعاً
یرلور ایله فرانسه لولر بیننده تگون ایده جک دعاوینک فصل و تسویه سی
حکومت معرفتیه صنفیندن انتخاب اولسه جق حاکمه حواله
قلنه جقدر. معاهده مذکوره تاریخندن جزیره‌نک اولوجهله ضبط
اولمنسته قدر مرور ایدن مدت اثناستده جزیره برقطعه فرانسه
بکک سفینه سی تحت محافظه سنده بولندیرلمشدر.

میوت جزیره سی مستطیل الشکل اولوب طولاً امتدادی یکرمی بر
میل و عرضاً دخی ایکی ایله سکز میل بیننده در. ینارطاغدن تگون
ایتمش اولدیغی اثار دلائله معلومدر. طولاً الی یوز متر ارتفاعنده
برسلسله جبل متمد اولدیغی مثلاً جزیره‌نک هر طرفی غایت طافلق
اولوب قابل زراعت اولان محلاری دره ایله بعضی اودلردن عبارتدر.
دروننده ایرمی اطلاقه شایان صویوق ایسده کوچک چای و کوزل پک
چوق اولوب بونلرک ایچنده بر ایکی دکرمان اداره ایده جک قدر
میه جاریه واردر. خیالجه اورمانلری دخی اولوب بونلرده کرک
سفائن و کرک سائر شیلر انشاسته الویرشلی کراسته حصوله کلور.

۱۸۴۳ ده جزیره مذکوره ده ایکی قصبه اولوب بونلرک ابنیه سی دخی
اخشا بدر. ازمنه سابقه ده کارگیر شهر موجود اولدیغی حالده هر
فصله خراب اوله رق الیوم جوامع شریفه و دیگر بعضی ابنیه سی
اشاری قالمشدر.

جزیره‌نک هر طرفنده پک چوق لیمانلر و قوبلر وار ایسده الک امین
واعلاسی لونقونی لیماندر که بردوننا اسعیاب ایدر. خرما و هندستان
جوژی و موز و پورتقال و لیمون و نمره ندی و بلاد حاره یه مخصوص

سائر اشجار مثمره یبانی اوله رق نشو و نما بولد یغی مثلاًو شکر قاشی
و پاموق و قهوه و قوتون دخی خدایی نابت اوله رق حصوله کلور
پرنج و طاتلی پتانس و مصر بغدادی زراعت اولنوب بال ایله برنوع
صنغ دخی حاصل اولور

جزیره مذکوره نك فرانسده لویه انتقائنده اسارت اصولنك لغویه
اهالی یدنده بولسان اوج بیک اسیر دولت طرفندن اصحابنه بدلی
ویریله رك ازاد اولنمشدر دولتك تشویق اوزرینه البوم اوراده خیل
فرانسزلر تمکن ایدوب تجارت و زراعتله مشغولدرلر

(منیف)

(خلاصه پولیتیکه)

بکن دفعه یازلد یغی وجهله تونسده رئیس عصات طرفندن شرط
اطاعت اولق ارزره دولتلو والی پاشا حضر تدرینه تکلیف اولسان
مواد معلومه دن برسی خزینه دارك مملکندن طرد و اخراجی شرطی
اولد یغی حالده بوندن صرف نظره دائره اطاعتده دخول ایشدر
و بوتك مقابلنده والیء مشار الیه طرفندن رئیس مومی الیه الی بیک
غروش قیمتده املاک ویریلوب بوندن بشقه اوله رق هم کدوسی
و همده برادری بعض صورته تلطف قلمشدر فقط ینه مشایخ
عرباندن منصور بن طاهر الی بیک سواری ایله هنوز حال عصیانده
بولنه رق خزینه دار مومی الیهك دفعی طلبنده اصرار ایتکده
اولد یغی مثلاًو سوس و صفاقس اها لسی دخی هنوز دائره اطاعتده